

Krajský soud v Brně

Rooseveltova 648/16
601 95 Brno

Sp. zn.: **24 C 91/2009**

Žalobce:

Jan Šinágl

ul. bratří Nejedlých 335
267 35 Žebrák
DS: qqufvh3

Zastoupen:

Mgr. Petrem Kočím, Ph.D., advokátem
Opletalova 1535/4
110 00 Praha 1
DS: cp7kgk3

Žalovaný:

PhDr. Miroslav Grebeníček, CSc.

Zlámalova 839/9
692 01 Mikulov

Odvolání

**žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 3. 2010,
č. j. 24 C 91/2009-58,**
ve smyslu ustanovení § 201 *et seq.* občanského soudního řádu
(dále jen „**OSŘ**“)

Elektronicky

Soudní poplatek: 1 000 Kč; k výzvě soudu

Bez příloh

I.

1. Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 26. 3. 2010, č. j. 24 C 91/2009-58 (dále jen „**napadený rozsudek**“) byla zamítnuta žaloba, již se žalobce domáhal po žalovaném osobní a veřejné omluvy za tvrzení, které žalovaný uvedl ve své knize *Hradba vzdoru* a v němž žalobce shledává neoprávněný zásah do svého práva na ochranu osobnosti, a bylo rozhodnuto o nákladech řízení.

2. Protože soud I. stupně dospěl v napadeném rozsudku k nesprávným skutkovým zjištěním a tato následně chybně posoudil i po právní stránce, žalobci nezbývá než podat proti napadenému rozsudku v celém rozsahu

odvolání

ve smyslu ustanovení § 201 *et seq.* OSŘ z důvodů podle ustanovení § 205 odst. 2 písm. e) a g) OSŘ a navrhnout, aby odvolací soud napadený rozsudek v celém rozsahu zrušil a vrátil věc soudu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí.

II.

3. Zásadní vadu napadeného rozsudku spatřuje žalobce v tom, že rozhodná skutková zjištění, k nimž prvoinstanční soud dospěl, postrádají oporu v provedeném dokazování. Jak je zřejmé z §§ 7-8 rozsudku, soud vyšel jako ze stěžejního důkazu z rozhodnutí Komise k projednávání přestupků Města Bystřice pod Hostýnem, přičemž důkazy provedené touto komisí použil jako podklad pro svá vlastní - odchylná - skutková zjištění.

4. Takový postup se však příčí zásadám ústnosti a přimosti, jimiž je občanské soudní řízení ovládáno; tyto zásady jsou vtěleny do ustanovení § 115 odst. 1, resp. § 122 OSŘ, a v obecné rovině jsou zakotveny rovněž v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve formě práva na spravedlivý proces.

5. Porušení těchto procesních zásad dosahuje ústavní dimense, jak judikoval Ústavní soud např. v nálezu ze dne 28. 6. 2000, sp. zn. I. ÚS 641/99¹, jakož i v celé řadě dalších rozhodnutí, v nichž se zabýval otázkou odlišného hodnocení důkazů provedených soudem I. stupně stolicí odvolací.

III.

6. Nadto je třeba podotknout, že prvostupňový soud pochybil i procesně, když důkazní břemeno ve vztahu k pravdivosti naříkaného difamačního tvrzení, jež v tomto typu řízení vždy dopadá na žalovaného, fakticky přenesl na žalobce, od něhož, jak je zřejmé z formulace odůvodnění napadeného rozsudku, *implicite* vyžadoval důkazy, že závěry přestupkového rozhodnutí ohledně žalobcovy nevinoty jsou správné, resp. že skutek, v němž byl spatřován přestupek, se nestal.

7. Není však povinností žalobce prokazovat, že se tento skutek nestal (zejména ve světle toho, že na základě relativně obsáhlého dokazování k takovému závěru nedospěla ani přestupková komise), nýbrž je na místě vyžadovat od žalovaného, aby sám navrhl takové důkazy, jimiž závěry přestupkového rozhodnutí zpochybní a prokáže, že k jím popisované události skutečně

1 na <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=1-641-99>

došlo a přestupková komise se v hodnocení důkazů a/nebo v hmotněprávním posouzení věci zmýlila.

IV.

8. Jakkoli není soud v občanskoprávním řízení zprošťujícím rozhodnutím přestupkové komise vázán, je jeho povinností z něj vyjít (§ 135 odst. 2 *in fine* OSŘ) a má-li v úmyslu se od jeho závěrů odchýlit, musí tak učinit na základě řádně zjištěného skutkového stavu.

9. K tomu lze citovat např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 1999, sp. zn. 21 Cdo 2368/98², kde Nejvyšší soud judikoval: „Soud není v občanském soudním řízení vázán zprošťujícím rozsudkem vydaným v trestním řízení; na základě hodnocení důkazů odpovídajícího ustanovení § 132 OSŘ proto může dospět k závěru, že skutek, pro nějž byl účastník občanského soudního řízení trestně stíhán a v něm je zároveň spatřováno jeho protiprávní jednání, se stal, přestože soud v trestním řízení učinil závěr, že tento skutek nebyl prokázán.“ Není pochyb, že tyto závěry dopadají, *mutatis mutandis*, i na řízení přestupkové (na místě je argumentace *a maiori ad minus*).

10. Z citované právní věty, zejména z podtržením zvýrazněné pasáže, je patrné, že v souladu s ustanovením § 135 odst. 2 *in fine* OSŘ je třeba odlišná skutková zjištění podložit závěry vlastního, civilním soudem provedeného dokazování; nepřijatelný je takový postup, kdy soud toliko přebírá - dokonce bez toho, že by připojil správní spis, pouze na základě rekapitulace důkazů ve správním rozhodnutí - přestupkovou komisí provedené důkazy a ty vlastním, odchýlným způsobem hodnotí.

V.

11. Z dikce odůvodnění napadeného rozsudku je patrné, že soud I. stupně si byl tohoto deficitu svého myšlenkového postupu vědom, a proto se v § 20 rozsudku pokouší dovodit, že pro zamítnutí žaloby postačují ta skutková zjištění, k nimž dospěla samotná přestupková komise.

12. Takovou úvahu je však třeba odmítnout, neboť neodpovídá obsahu difamačního tvrzení obsaženého v knize žalovaného. Jestliže žalovaný obvinil žalobce z toho, že ten na předmětné akci fyzicky napadl pořadatele a způsobil mu zranění, jež si vyžádalo ošetření v nemocnici, ani případný vyšší práh tolerance k zásahům do osobnostního práva u veřejně činných osob nemůže vést k tomu, že bychom mohli pominout otázku *příčinné souvislosti* mezi fyzickým kontaktem žalobce s pořadatelem a zraněním, jež bylo pořadateli způsobeno. Není-li této příčinné souvislosti, nelze než tvrzení žalovaného posoudit jako neoprávněný zásah do žalobcovy osobnostní sféry a žalobě v důsledku toho vyhovět.

13. Prokázat příčinnou souvislost bylo možné poměrně snadno vzhledem k tomu, že incidentu bylo přítomno několik svědků, a tito svědkové byli buď samotnou přestupkovou komisí nebo jiným správním orgánem na základě dožádání vyslechnuti. Jestliže by odpovídal skutečnosti popis střetu poskytnutý poškozeným, bylo by na místě očekávat, že jeho výpověď potvrdí aspoň někteří z těchto svědků a na podkladě takto zjištěného skutkového stavu bude možné dospět k závěru, že poškozenému jeho zranění způsobil právě žalobce.

14. To se však nestalo: výpověď poškozeného zůstala v řízení zcela osamělá, když dva svědkové poskytli sice velmi barvitý, avšak zjevně nepravdivý popis události (pro což s nimi

² in Soudní rozhledy, 8/1999, p. 246 (ASPI ID: JUD13660CZ)

bylo následně zahájeno přestupkové řízení), a versi poškozeného nepotvrdili ani ostatní svědkové.

15. K tomu přistupuje otázka síly objektivně potřebné pro to, aby poškozenému bylo způsobeno jeho zranění, s úvahou toho, že podle roentgenového snímku poraněného palce levé ruky poškozeného byly na tomto prstu pozorovatelné „četné arthrotické změny“. Je nasnadě, že tyto změny mohly vést až k tomu, že k poranění postačovala i velmi malá síla, a pak by nařikáný výrok bylo třeba označit za nepřijatelný i v případě, že by objektivně žalobcův krátký fyzický kontakt s poškozeným předmětné patologické změny skutečně vyvolal, protože tato příčina by byla marginální v porovnání s příčinou základní, totiž s tím, že poškozený nepřizpůsobil své jednání věku a aktuálnímu zdravotnímu stavu a ujal se funkce, již objektivně neměl předpoklady zastat.

16. V těchto úvahách žalobce vychází zcela záměrně nad rámec dokazování před soudem I. stupně, aby ilustroval, že napadeným rozsudkem zjednodušeně traktované závěry přestupkového rozhodnutí spočívají na úvahách, jež jsou pro určení, zda žaloba je důvodná, esenciální a nelze je pomíjet se simplexní argumentací, že byl-li prokázán fyzický kontakt mezi žalobcem a poškozeným a to, že poškozený navštívil o několik hodin později nemocnici, kde mu bylo ošetřeno zranění, vyplývá z toho, že toto zranění bylo poškozenému způsobeno právě žalobcem. Takto primitivní inference nemůže obstát nejen v zásadu *in dubio pro reo* ovládaném řízení trestním, popř. přestupkovém, ale ani v řízení občanskoprávním.

VI.

17. Jak tedy bylo demonstrováno, soud I. stupně pochybil, když na základě provedených důkazů dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a tato vadná skutková zjištění nadto chybně posoudil i po stránce právní.

18. Vady napadeného rozsudku jsou podle názoru žalobce takové povahy, že v odvolacím řízení není prostor pro jiné než kasační rozhodnutí.

VII.

19. Z těchto důvodů je žalobce navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek v celém rozsahu zrušil a vrátil věc soudu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí.

V Praze dne 6. dubna 2010

Jan Šinágl